

VERWIJZING naar instanties op diverse terreinen

De synode 2013 gaf aan deputaten kerkorde en kerkrecht in relatie tot de vertrouwenscommissie de opdracht

'hulp te bieden door middel van verwijzing naar instanties c.q. regelingen betreffende zaken als rechtspositie van predikanten en kerkelijk werkers, ziekmeldingen, bij- en nascholingsactiviteiten, maar ook op het gebied van rechten en plichten op financieel en juridisch gebied. Ook door middel van verwijzing naar instanties waar predikanten, kerkenraden en gemeenten terecht kunnen als er problemen of conflicten in een concrete probleemsituatie lijken te ontstaan behoren tot deze taak.

Verwijzingen naar

1 *instanties c.q. regelingen betreffende*

a rechtspositie

De rechtspositie van predikanten is kerkordelijk geregeld. Deputaten zien geen aanleiding daar een nadere aanduiding van te geven.

Wat de kerkelijk werkers betreft: zij zijn in dienst van kerkenraden. Ook voor hun rechtspositie is een regeling voorhanden. Men vindt een voorbeeld in bijlage 48 K.O. (uitgave 2011). Nadere informatie is te verkrijgen bij het Dienstenbureau in Veenendaal.

b ziekmeldingen

Onze kerken maken sinds de synode van 2010 gebruik van de expertise van Steunpunt Kerkenwerk. www.steunpuntkerkenwerk.nl.

Kerkenraden wordt dringend geadviseerd om zo snel mogelijk na een ziekmelding van hun predikant met dit Steunpunt contact op te nemen, teneinde de nodige begeleiding te krijgen, zo mogelijk op weg naar een spoedig herstel van hun predikant. Deze ziekmelding is ook belang om bij onverhoopt uitblijven van herstel de weg van emeritaat te gaan (zie art. 13 lid 1c K.O.).

c bij- en nascholingsactiviteiten

Voor bij- en nascholing wijzen deputaten op de volgende mogelijkheden:

- a een gerichte kopstudie aan de TUA of een andere Universiteit, gericht op een promotie.
- b De permanente educatie predikanten, binnen de Geref. Kerken (vrijgemaakt); zie http://www.tukampen.nl/Kennisuitwisseling/Permanente_Educatie_Predikanten.aspx?pgeld=408
- c AKZ+: kennisplein voor geloof, kerk en theologie, zie www.akzplus.nl
- d PThU nascholing: cursussen op het gebied van permanente educatie en postacademisch onderwijs, zie <http://www.pthu.nl/PAO>
- e nascholing op hbo-niveau aan de Hogeschool Zwolle: zie <http://www.gh.nl/advies/Academie-theologie.aspx>
- f idem aan de Chr. Hogeschool Ede: zie <http://www.che.nl/nl-nl/professionals-en-bedrijven/theologie>
- g Areopagus, een onderdeel van de Inwendige Zendingsbond (IZB), vooral gespecialiseerd op het gebied van toerusting voor de verkondiging. Zie <http://www.izb.nl/wat-we-doen/voor-predikanten/cursusaanbod>)).

d rechten en plichten op financieel en juridisch gebied

De rechten en plichten van predikanten - en dus ook van hun kerkenraden - liggen vast in de beroepsbrief en eventuele aanvullingen daarop. Deputaten wijzen erop dat er voor traktementen en emolumenten jaarlijks in december een advies uitgaat vanwege de deputaten voor financiële zaken. Het is van belang erop te wijzen dat de concrete financiële afspraken *in geen geval een lager niveau* mogen hebben. Kerkenraden zullen zich in ieder geval aan deze minimumafspraken hebben te houden. Wie er bovenuit wil gaan, is daarin uiteraard vrij. En er zijn situaties - gemeten aan de levensfase waarin de predikant zich (met zijn evt. gezin) bevindt - waarin een surplus indien mogelijk zeer wenselijk is (zie ook *Ambtelijk Contact* november 2013, **Aannemen...? bedanken?**)

De consulent van een gemeente heeft een taak bij het beroepingswerk. Hij zal de beroepsbrief ook ondertekenen (art. 41 lid 5 K.O.). Deputaten wijzen er met nadruk op dat de consulent zich er van dient te vergewissen dat de financiële paragraaf van de beroepsbrief minimaal de toets van de kritiek kan doorstaan, m.a.w. dat het geboden traktement en emolumenten minimaal het niveau heeft dat door deputaten voor financiële zaken wordt aangewezen.

Niet iedere predikant, zo blijkt meermalen, is even goed op de hoogte van (de gevolgen van) allerlei financiële regelingen die voor hen getroffen worden (te denken is aan de financiële paragraaf van de beroepsbrief en aan de financiële voorzieningen na het emeritaat). Daarbij is ook te denken aan de invulling van de jaarlijkse belastingaangifte. Deputaten kunnen niet beter doen dan een dringend advies uitbrengen dat predikanten voor hun financiële zaken een adviesbureau in de arm nemen, bij voorkeur een bureau dat gespecialiseerd is op het terrein van de financiële aspecten van het predikantswerk. De kosten van het werk dat deze bureaus doen betalen zich dubbel en dwars uit. Zij adverteren met regelmaat in de kerkelijke bladen, maar melden zich ook via mailings bij de predikanten. Men informere bij collega's of bij deputaten naar de ervaringen die zij met concrete adviesbureaus hebben; niet alles wat zich aandient op de markt is even dienstig. En... het inwinnen van advies ontslaat niemand, ook een predikant niet, van een zelf blijven nadenken.

Op 'eigen' terrein is er de Stichting ter behartiging van de sociale belangen van predikanten. Deze stichting beijvert zich vooral op het gebied van een collectieve ziektekostenverzekering. Daarnaast organiseert zij met enige regelmaat thema-avonden (bijv. over burn-out preventie). Informatie is te krijgen via info@jhvanduuren.nl.

Buiten de 'eigen' kerkelijke grenzen kan geattendeerd worden op de Bond van Nederlandse Predikanten (www.predikanten.nl) waar ook grondig wordt nagedacht over zaken als rechtspositie van predikanten etc. In eerste instantie is deze Bond opgericht voor PKN-predikanten en veel van de adviezen en artikelen zijn op deze groep toegesneden. Dat neemt niet weg dat ook predikanten van andere kerken er hun winst in concrete situaties kunnen behalen. In ieder geval is daar ook de nodige expertise aanwezig als het gaat om de financiële perikelen van een predikant.

2 instanties bij problemen en conflicten

Voor de begeleiding van problemen en conflicten kennen de kerken verscheidene organen die hulp bieden.

- a Voor conflicten tussen predikanten en kerkenraden is er de landelijke vertrouwenscommissie, die bij tijdige inschakeling zich inspant om te voorkomen dat een dergelijk conflict op de kerkelijke vergadertafels terecht komt. Zowel predikanten, kerkenraden als classes kunnen op deze commissie een beroep doen.

- b Voor conflicten tussen een kerkenraad en één of meer gemeenteleden, tussen kerkenraadsleden onderling of tussen kerkenraden/predikanten en deputaatschappen zijn er de geschillencommissies die door de onderscheiden particuliere synodes op verzoek van de generale synode in het leven geroepen zijn. Zij werken binnen het kader van de door de synode vastgestelde regeling, zie bijlage 27 K.O.